

STAAT DE CASHFLOWBAROMETER INTENSIEVE VEEHOUDERIJ OP MOOI WEER?

De cashflowbarometer geeft een zicht op de evolutie van de rentabiliteit in de verschillende intensieveveehouderijsectoren in Vlaanderen. Naast de rentabiliteit op jaarbasis (2013-2017) wordt de cashflow voor de eerste twee kwartalen (2018) afzonderlijk weergegeven. De analyse gebeurt telkens voor een standaardbedrijf met gemiddelde technische en bedrijfseconomische resultaten. Op die manier krijgen we een zicht op de evolutie van de gemiddelde rentabiliteit per sector. – Jan Leyten, KBC Land- en tuinbouwcenter

Gezien het om gemiddelden gaat, moeten we de cijfers met de nodige voorzichtigheid interpreteren op bedrijfsniveau. De verschillen in rentabiliteit tussen bedrijven onderling kunnen namelijk erg groot zijn.

Wat is cashflow?

Het begrip cashflow is de meest aangegeven parameter om de rentabiliteit van een bedrijf of een sector in kaart te brengen. Cashflow is namelijk het verschil tussen de inkomende en de uitgaande geldstromen, of – met andere woorden – wat er werkelijk verdiend wordt. Er bestaan verschillende definities van cashflow. De hieronder gehanteerde cashflow is de 'operationele cashflow'. Deze wordt berekend door van de bedrijfsinkomsten de bedrijfsuitgaven af te trekken, zonder de leninglasten (kapi-

taalsaflossingen en rentes) in rekening te brengen. Ook de mestafzetkosten, premies en pachten worden in de weergegeven cashflows niet meegeteld, gezien

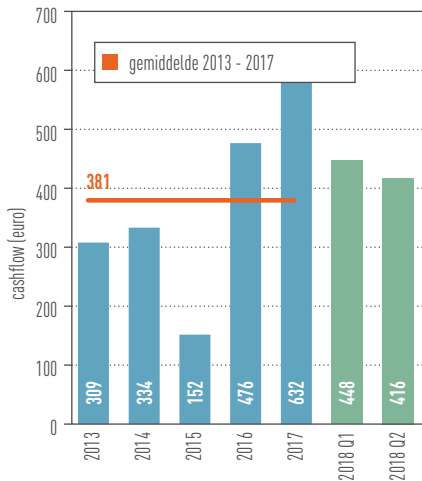
.....
2017 staat geboekstaafd als een topjaar in de melkveehouderij.

deze van bedrijf tot bedrijf sterk kunnen verschillen en niet altijd toewijsbaar zijn aan een bepaalde bedrijfstak. Verminderen we de operationele cashflow met de leninglasten, de mestafzetkosten en de pachten en tellen we er de

GLB-premies bij, dan verkrijgen we de beschikbare cashflow, ook wel 'vrije cashflow' genoemd. Dit is wat er werkelijk overblijft (overschot of tekort) om van te leven, te sparen of te investeren.

Varkens

Zeugen. In figuur 1 (p. 40) wordt de gemiddelde operationele cashflow per productieve zeug weergegeven voor de periode 2013-2017 en voor de eerste twee kwartalen van 2018. Het 'gemiddelde' zeugenbedrijf beschikt over 300 productieve zeugen in het vierwekensysteem met een productiegetal van 29,1. In de zeugenhouderij bedroeg de gemiddelde operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten) voor de periode 2013-2017 381 euro per productieve zeug. In 2017 lag de gemiddelde operationele

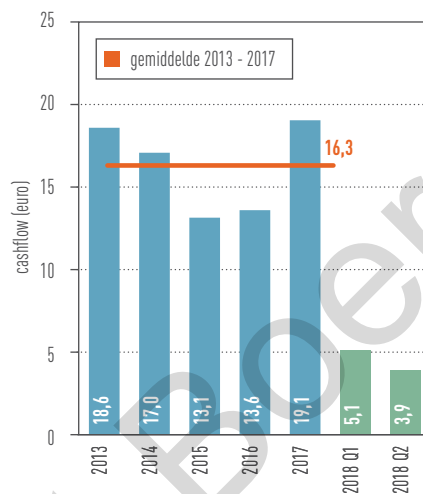

Figuur 1 Evolutie gemiddelde operationele cashflow per productieve zeug per jaar - Bron: KBC Land- en Tuinbouwcenter

cashflow per zeug met 632 euro ruim boven dit gemiddelde. Dit sterke resultaat was volledig toe te schrijven aan de hoge biggenprijzen. In de eerste jaarhalf van 2017 trokken de biggenprijzen aan tot een historisch hoog niveau. De oorzaak was een daling van het aantal zeugen in Europa, met minder biggen tot gevolg, gecombineerd met een behoorlijke vraag naar biggen door de gunstigere conjunctuur in de vleesvarkenshouderij. In de eerste twee kwartalen van 2018 daalde de cashflow, maar bleef deze wel nog boven het vijfjarig gemiddelde. De belangrijkste redenen voor de daling zijn

het gestegen biggenaanbod in de EU en de zeer zwakke conjunctuur in de vleesvarkenshouderij. Voorlopig blijven de biggenprijzen laag, waardoor de vooruitzichten voor het derde kwartaal weinig rooskleurig zijn.

Vleesvarkens. In figuur 2 wordt de evolutie van de gemiddelde operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten) per afgeleverd vleesvarken weergegeven voor de jaren 2013 tot 2017 en voor de eerste twee kwartalen van dit jaar. De cijfers hebben betrekking op de zuivere vleesvarkenshouderij waarbij alle biggen aangekocht worden.

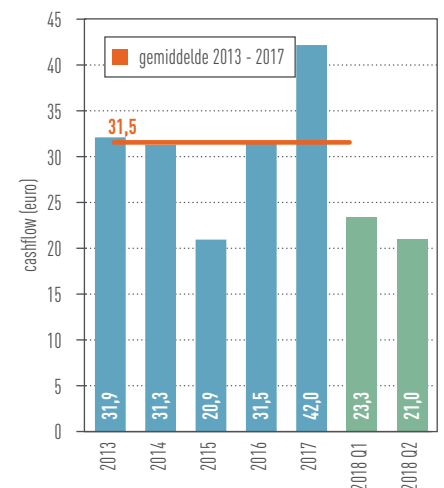
Figuur 2 Evolutie gemiddelde operationele cashflow per afgeleverd vleesvarken - Bron: KBC Land- en Tuinbouwcenter

In de zuivere vleesvarkenshouderij bedroeg de gemiddelde operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten) voor de jaren 2013-2017 circa 16,3 euro per afgeleverd vleesvarken. In 2017 lag de cashflow (19,1 euro per afgeleverd vleesvarken) ruim boven dit gemiddelde. De hoge vleesvarkensprijzen tot begin september 2017, zijn hiervoor de belangrijkste reden. Anderzijds drukten de hoge aankooprijzen voor de biggen in 2017 op de rentabiliteit in de zuivere vleesvarkenshouderij. De gunstige conjunctuur in 2017 werd bruusk afgebroken door de sterk gedaalde vleesvarkensprijzen eind 2017 en begin 2018. Het gestegen EU-aanbod aan vleesvarkens is hiervoor de verklaring. Traditioneel is de rentabiliteit in het eerste kwartaal van het jaar het zwakst, wat ook dit jaar weer wordt bevestigd. Het tweede kwartaal, dat klassiek de hoogste cashflows oplevert, valt dit jaar erg tegen. De sterke stijging van de vleesvarkensproductie en -slachtingen in de EU liggen aan de basis hiervan. De vraag (consumptie en export) is in de eerste jaarhalf van 2018 relatief stabiel.

Gesloten varkensbedrijven. Op gesloten varkensbedrijven bedroeg de gemiddelde operationele cashflow (exclusief kredietlasten en mestafzetkosten) voor de jaren 2013-2017 ruim 31,5 euro per afgeleverd vleesvarken. De rentabiliteit voor 2017 lag – met een cashflow van 42 euro per afgeleverd vleesvarken – ruim boven het gemiddelde van de laatste vijf jaar. Door de lage vleesvarkensprijzen in de eerste helft van 2018 is de rentabiliteit sterk gezakt. Voor het tweede kwartaal bedraagt de operationele cashflow per vleesvarken nog maar de helft van 2017.

Traditioneel is de rentabiliteit in de varkenshouderij in het eerste kwartaal van het jaar het zwakst, wat ook dit jaar weer wordt bevestigd.

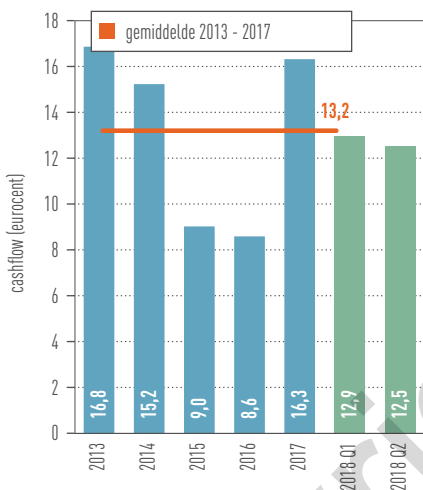

Figuur 3 Evolutie gemiddelde operationele cashflow per afgeleverd vleesvarken - Bron: KBC Land- en Tuinbouwcenter

Melkvee

Gezien er tussen melkveebedrijven grote verschillen bestaan wat GLB-premies, mestafzetkosten en pachten betreft, worden deze niet meegeteld in de weergegeven operationele cashflows. Figuur 4 geeft de evolutie van de gemiddelde cashflow weer, in cent per liter melk, voor de periode 2013-2017 en voor de eerste twee kwartalen van 2018.

De sectorgemiddelde operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten, pachten en premies) voor de periode 2013-2017 bedroeg circa 13,2 cent/liter. De weergegeven cashflow houdt geen rekening met de superheffing die in het melkjaar 2014-2015 eventueel moest worden betaald. Met een gemiddelde operationele cashflow van 16,3 cent per liter melk, kwam de rentabiliteit in 2017 ruim boven het vijfjarig gemiddelde uit. Het jaar 2017 staat daarmee geboekstaafd als een topjaar in de melkveehouderij. 2018 laat voor de eerste jaarhalf eerder

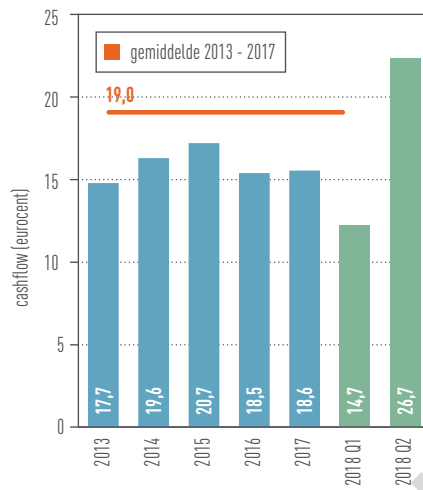
Figuur 4 Evolutie van de operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten, pachten en premies) in cent per liter melk - Bron: KBC Land- en Tuinbouwcenter

gemiddelde resultaten zien. De gestegen melkproductie in Europa en de Verenigde Staten, bij een stabiele Europese export, verklaren de gedaalde rentabiliteit. Voor de tweede jaarhalf worden door de aantrekkende melkprijzen betere resultaten verwacht.

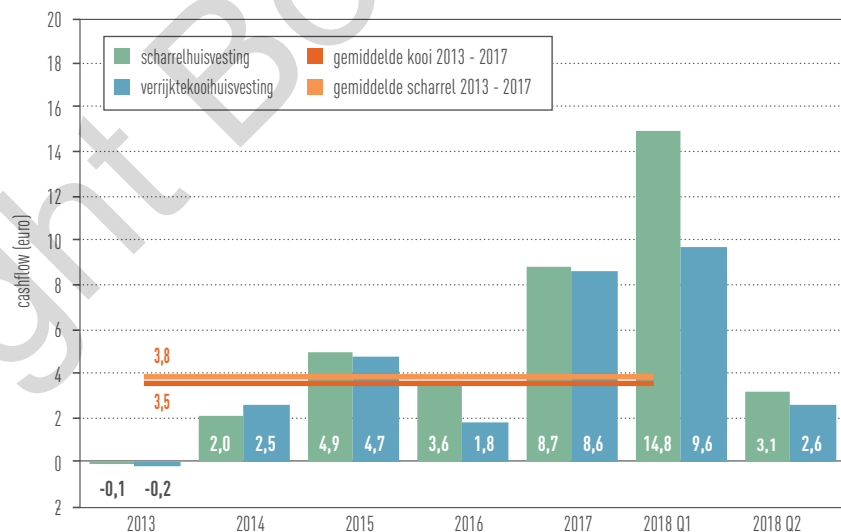
Pluimvee

Braadkippen. Figuur 5 geeft de gemiddelde operationele cashflow per afgeleverde braadkip weer voor de jaren 2013 tot 2017 en voor de eerste twee kwartalen van dit jaar.

Voor de periode 2013-2017 bedroeg de cashflow exclusief kredietlasten gemiddeld 19 cent per afgeleverde braadkip. Opvallend is dat de rentabiliteit in de braadkippenhouderij de laatste jaren vrij stabiel is. Voor het voorbije jaar bedroeg

Figuur 5 Evolutie operationele cashflow per afgeleverde braadkip - Bron: KBC Land- en Tuinbouwcenter

Figuur 6 Evolutie operationele cashflow per leghen per jaar - Bron: KBC Land- en Tuinbouwcenter

de gemiddelde cashflow (18,6 cent per braadkip). Het eerste kwartaal van 2018 leverde een matige rentabiliteit op. Het tweede kwartaal laat dan weer wel mooie resultaten zien, die in belangrijke mate te verklaren zijn door de gestegen Europese export van pluimveevlees. Deze is het gevolg van de verminderde concurrentie van Brazilië op de wereldmarkt.

Leghennen. In figuur 6 wordt de gemiddelde operationele cashflow per leghen

weergegeven voor de jaren 2013-2017 en voor de eerste twee kwartalen van 2018, voor zowel de verrijktekooi- als de scharrelhuisvesting. Een belangrijke kanttekening is dat het in de leghennenhouderij gebruikelijk is om een deel van de markschommelingen in te dekken via contracten.

In de leghennenhouderij bedroeg de sectorgemiddelde operationele cashflow per leghen (exclusief kredietlasten) voor de periode 2013-2017 ongeveer 3,5 euro in de verrijktekooihuisvesting en circa 3,8 euro voor de scharrelhuisvesting, met grote schommelingen over de jaren heen. 2017 laat zeer positieve resultaten zien: 8,6 euro per hen voor de kooihuisvesting en 8,7 euro per hen voor de scharrelhuisvesting. In het vierde kwartaal stegen de eierprijzen tot ongekende hoogten, door het gekrompen Europees eieraanbod als gevolg van de fipronilcrisis.

In het eerste kwartaal van 2018 merken we, door het lagere eieraanbod in de EU, nog steeds positieve prijseffecten van deze crisis. In het tweede kwartaal daalden de prijzen echter door een

normalisatie van de productie, met eerder gemiddelde cashflows als resultaat. Door de gedaalde Europese eierexport en de gestegen import, zijn de rentabiliteitsverwachtingen voor het derde kwartaal 2018 minder positief. ■